

Digitalizace na Univerzitě Karlově

Bibliotheca Academica 2019

Milan Janíček

milan.janicek (at) ruk.cuni.cz

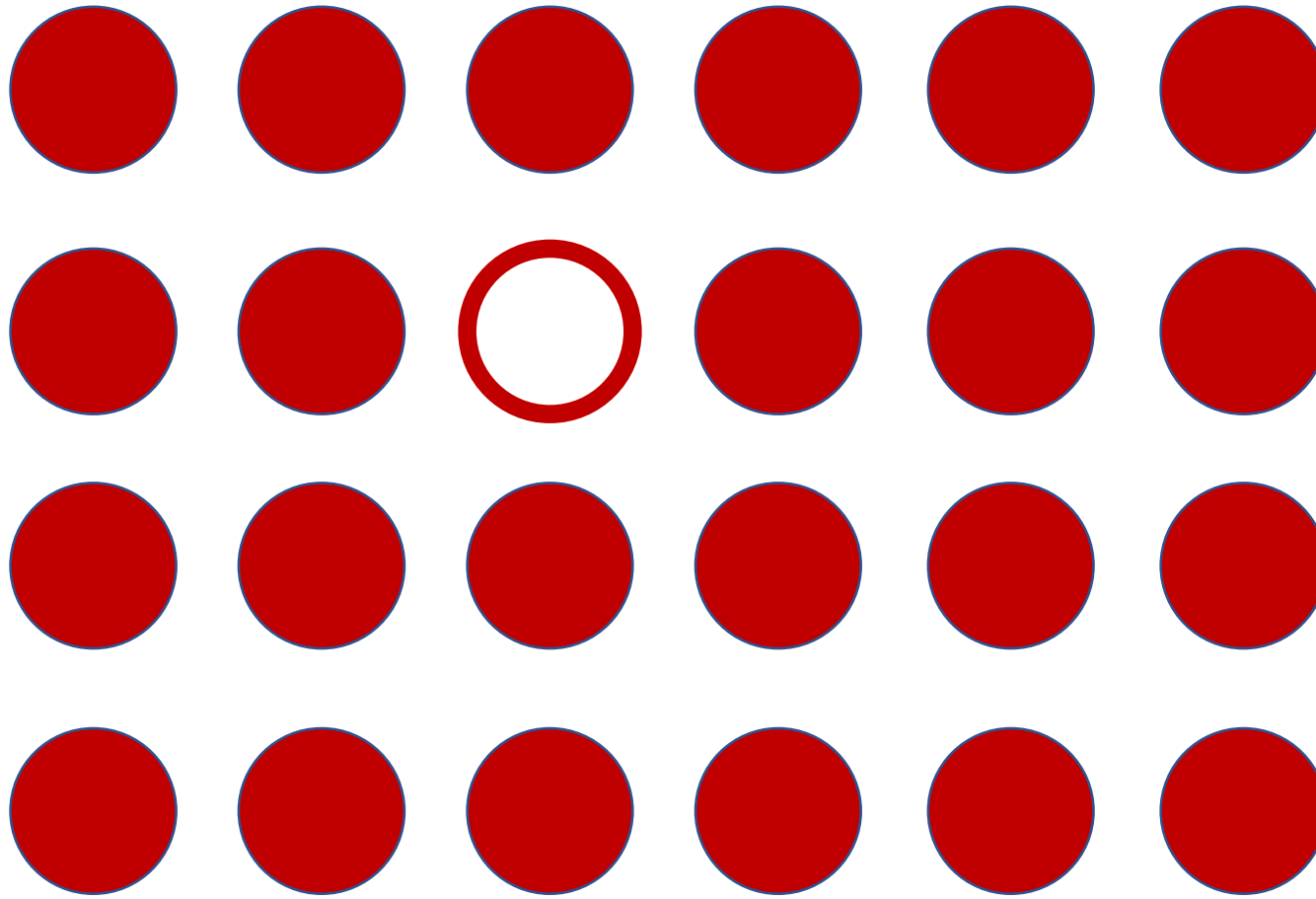

UNIVERZITA KARLOVA
Ústřední knihovna Univerzity Karlovy

Úvod

- Ústřední knihovna Univerzity Karlovy
 - „centrální pracoviště pro oblast knihovnicko-informačního servisu na UK“
- Univerzita Karlova
 - 48 000+ studentů, 8 100+ zaměstnanců
 - 17 fakult
 - 23 knihoven ... (větších;-)

23+ | knihovna

Zdroje k digitalizaci

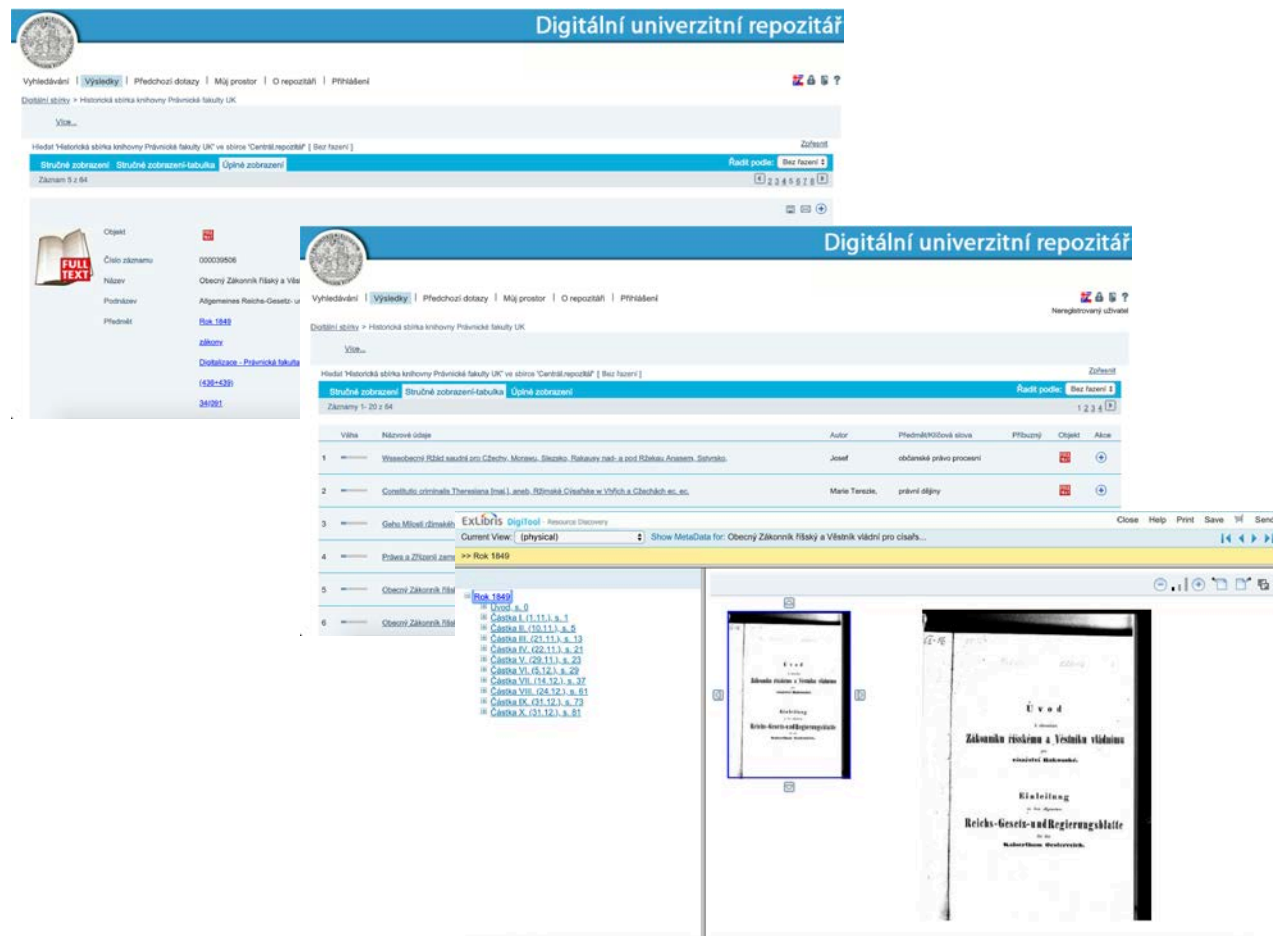
- v knihovnách UK **jsou** zdroje které si zaslouží zdigitalizovat a zpřístupnit, např.:
 - mapy a další dokumenty Mapové sbírky
 - historická produkce univerzity
 - ročenky, studijní katalogy...
 - historické časopisy vydávané na fakultách
 - tematické sbírky
 - Říšský zákoník, Knihovna osobností, teologické časopisy
 - ...

Důvody k digitalizaci

- LTP
 - ... dlouhodobě „v řešení“
- prezentace uživatelům
 - uživatelská srozumitelnost a přívětivost
- naležitelnost („discoverability“)
 - ve vlastních, ale i v cizích systémech
- zlepšení přístupu ke kulturnímu bohatství univerzity
- potenciálně další nové služby (text mining, Digital Humanities)

DigiTool

- od roku 2005 systém DigiTool (ExLibris)
- „Cílem repozitáře je zejména dlouhodobé uchování a ochrana dokumentů...“
- vývoj skončil v roce 2009
- UK používá dodnes

2 světy

digitalizace
ProArc & Kramerius

digitalizace historických
časopisů a knih,
studijní literatura,
speciální kolekce

„knihovní svět“

digital born
DSpace

kvalifikační práce,
digital born dokumenty,
Open Access

„akademický svět“

DigiTool

Náhrada za DigiTool pro digitalizaci?

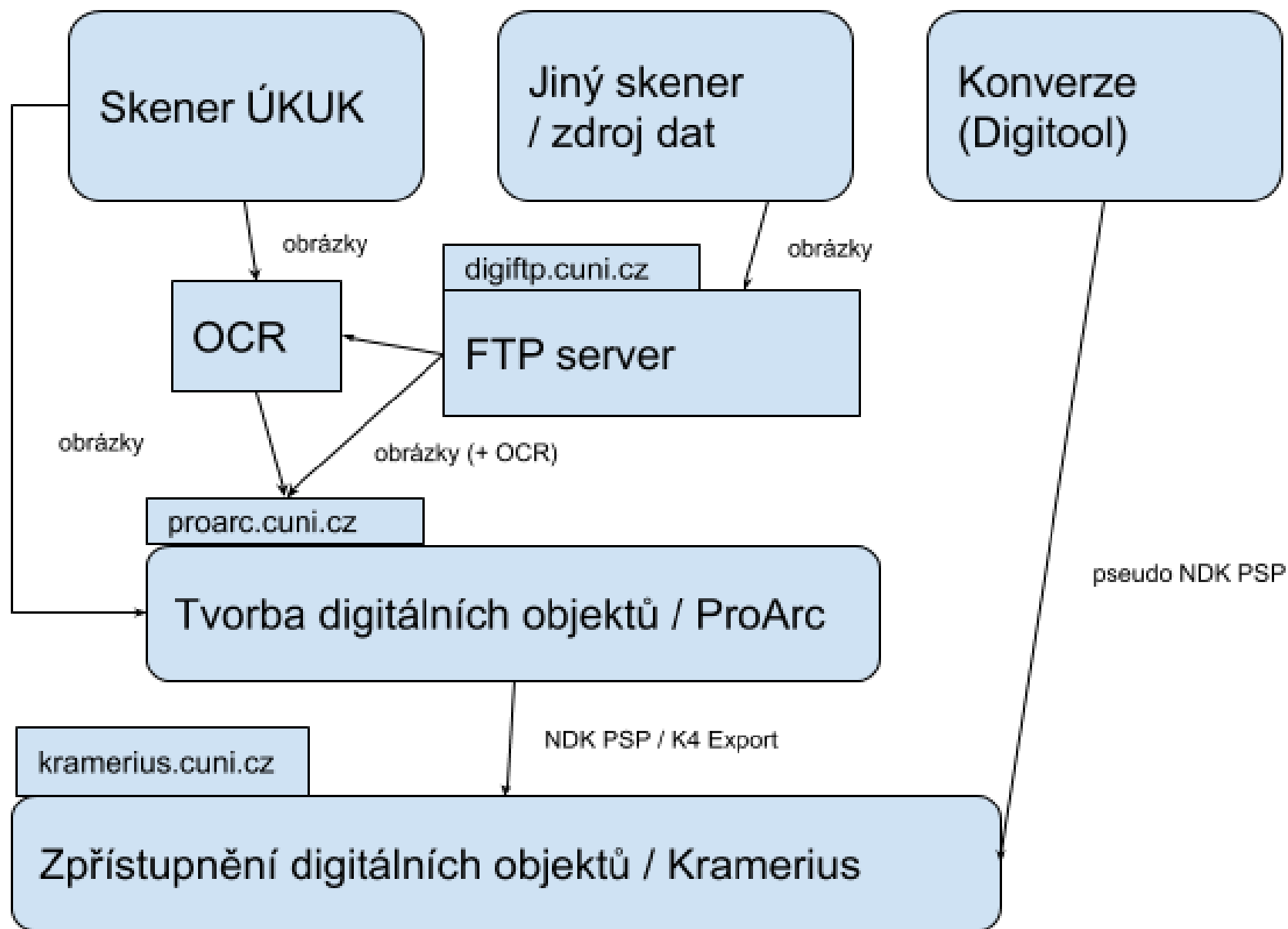
- ProArc & Kramerius
 - výhody
 - de facto standardní řešení v ČR
 - aktivní vývoj, možná účast, open source
 - standardy NDK – interoperabilita
 - využívají fakulty UK - FSV, I.LF, PedF (v NK)
 - nevýhody
 - oproti DigiToolu užší záběr (typy dokumentů)
 - nedostatečně dořešené LTP
 - standardy NDK – omezení existencí standardu (PA)

ProArc & Kramerius

- vytvoření centrální instalace v ÚK UK
- nová digitalizace - podpora fakultním knihovnám
 - specifikace standardů a požadavků
 - workflow
 - vyřešení „společného základu“, řešení problémů
 - možnost efektivně zveřejnit digitalizované dokumenty

Dělbba práce...

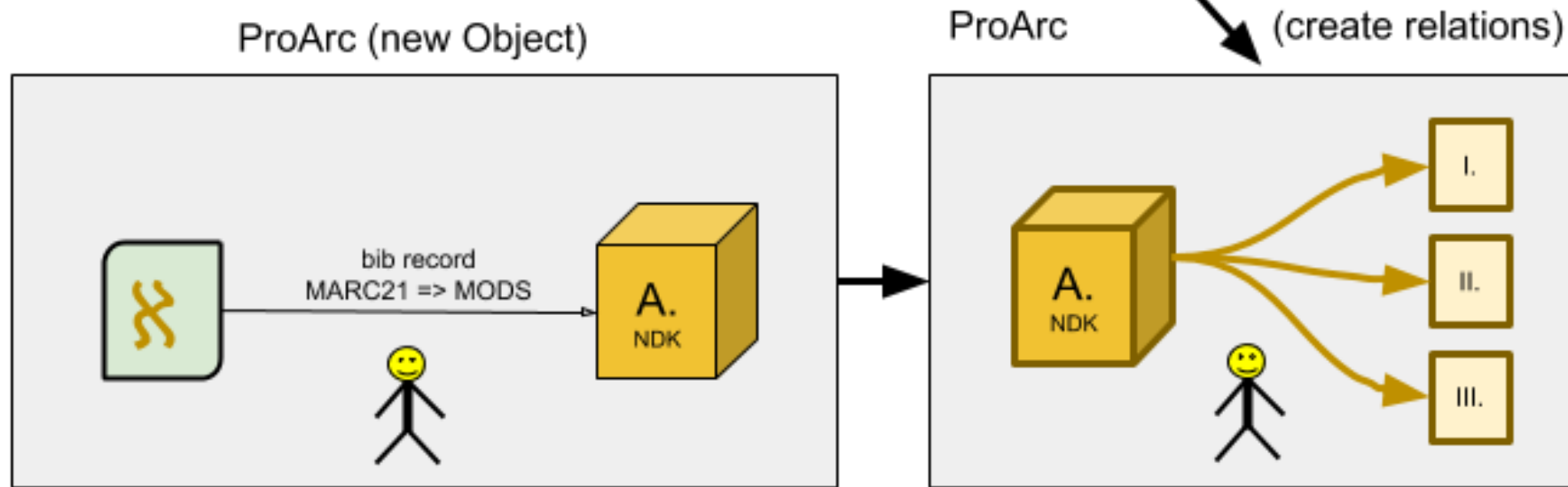
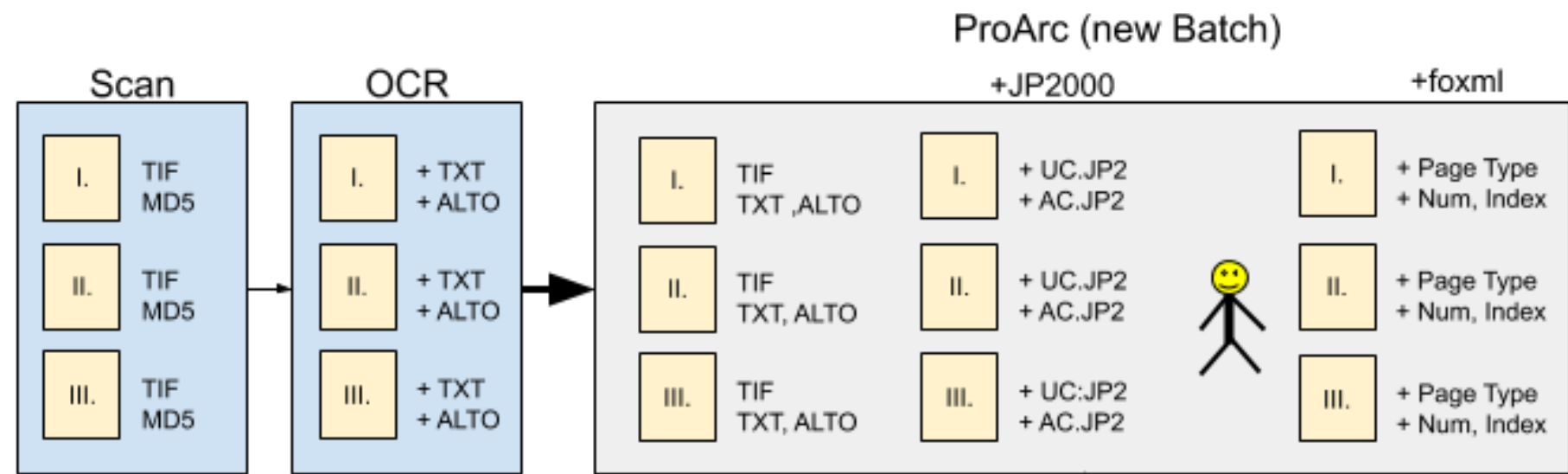
- (typický) příklad:
 - požadavky na skeny: **ústřední** knihovna
 - skenování: **fakultní** knihovny
 - záznamy v knihovním systému: **fakultní** knihovny
 - uložení skenů do systémů: **ústřední** knihovna
 - zpracování skenů (ProArc): **fakultní** knihovny
 - zpřístupnění v Krameriovi: **ústřední** knihovna
 - další služby zpřístupnění: **ústřední** knihovna

ProArc

- podpora standardů NDK
- na první pohled nepřehledné uživatelské rozhraní
 - je potřeba uživatele zaškolovat
 - (plánuje se nové)
- nepříliš dobře vyřešená práce více uživatelů

- co se dělá
 - zpracovávají se metadata dokumentu
 - zpracovávají se metadata jednotlivých stran

Co řešíme – příklady (I)

- Ročenky Evangelické teologické fakulty UK
 - 100 let od založení školy (původně samostatná, do UK začleněna 1990)
 - specifická tematická kolekce
 - zpracováno je 27 dokumentů
 - kompatibilní se standardy NDK

Výsledky: 1 - 27 / 27

Řazení: [Nově přidané](#)

Aktivní filtry

🗖️ Ročenky ETF UK (Evangelická teologická fakulta) ✕

Dostupnost

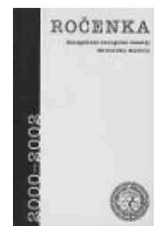
pouze veřejné 27
pouze neveřejné 0
Vše 27

Klíčové slovo

Náboženství 15
Náboženství 5
Vysoké školy 4
Teologie 4
Dějiny křesťanské církve 1
Dějiny 1
[Zobrazit více](#)

Autor

Husova československá 21

Ročenka Evangelické teologické fakulty

Univerzita Karlova
2003

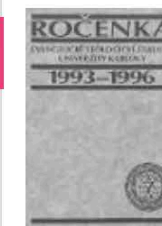
Kniha

Ročenka Evangelické teologické fakulty

Univerzita Karlova
1999

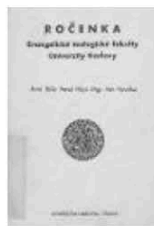
Kniha

Ročenka Evangelické teologické fakulty

Univerzita Karlova
1996

Kniha

Ročenka Evangelické teologické fakulty

Univerzita Karlova
1992

Kniha

Ročenka Komenského evangelické bohoslovecké

Husova československá
1990

Kniha

Ročenka Komenského evangelické bohoslovecké

Husova československá
1987

Kniha

Ročenka Komenského evangelické bohoslovecké

Husova československá
1986

Kniha

Ročenka Komenského evangelické bohoslovecké

Husova československá
1983

Kniha

Ročenka Komenského evangelické bohoslovecké

Husova československá
1981

Kniha

Co řešíme – příklady (2)

- Studijní literatura
 - navazuje na projekt E-prezenčka
 - skenování nejžádanějších učebnic na UK
 - dostupné jen na terminálech v knihovnách
 - kompatibilní se standardy NDK
 - původní E-prezenčka v DigiToolu – problémy s různorodou kvalitou dat se promítla do složitého použití (např. velké PDF soubory)

Výsledky: 1 - 60 / 68

Řazení: Nově přidané

Aktivní filtry

Studijní literatura

Dostupnost

pouze veřejné

0

pouze neveřejné

68

Vše

68

Klíčové slovo

Učební osnovy. Vyučovací předměty.

16

Učebnice

Patologie. Klinická medicína

7

Stomatologie

5

Terapie

4

46

3

Anatomie člověka a srovnávací

3

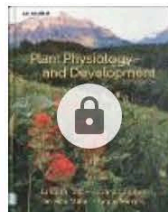
anatomie

[Zobrazit více](#)

Autor

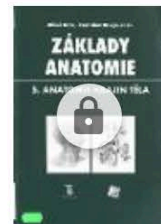
kramerius.cuni.cz/uk

Plant physiology and development

Taiz, Lincoln, 1942-
2015

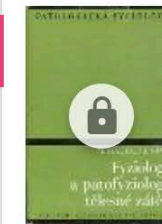
Kniha

Základy anatomie

Grim, Miloš, 1941-
2002

Kniha

Fyziologie a patofyziologie tělesné zátěže

Máček, Miloš, 1922-2015
1988

Kniha

Komplexní léčba popálenin

Königová, Radana, 1930-2013
1999

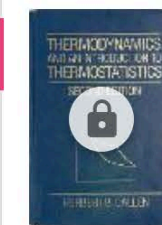
Kniha

Molecular biology of the cell

Alberts, Bruce, 1938-
2015

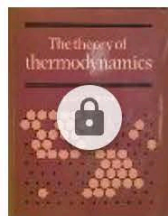
Kniha

Thermodynamics and an introduction to

Callen, Herbert B
c1985

Kniha

The theory of thermodynamics

Waldram, J. R, 1935-
1985

Kniha

Mechanika

Kvasnica, Jozef, 1930-1992
2004

Kniha

Příklady z matematiky nejen pro fyziky

Kopáček, Jiří, 1932-2017
c2005

Kniha

Co řešíme – příklady (3)

- Mapová sbírka
 - cenná kolekce, 31 000+ dokumentů v DigiToolu
 - konverze pomocí skriptu
 - není formát NDK, nepoužíváme ProArc
 - další požadavky nad rámec toho co nabízí Kramerius (licence, kontakty)
 - Kramerius v současnosti nabízí velmi dobré možnosti prezentace uživatelům

Výsledky: 1 - 58 / 58

Řazení: Nově přidané

Aktivní filtry ✕

🗺️ Mapová sbírka (Přírodovědecká fakulta)

Dostupnost ▾

pouze veřejné 57

pouze neveřejné 1

Vše 58

Klíčové slovo ▾

Regionální geografie 29

Města 13

Vojenská geografie 13

Regionální mapy 9

Napoleonské války (1800-1815) 6

Správní obvody 5

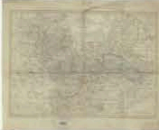

[Zobrazit více](#)

Autor ▾

Clarke, W. B. 3

Society for the Diffusion of Useful

Knowledge (Velká Británie) 3

 <p>Charte von dem Königreich Sachsen Riedig, Christian G. , 1768- 1826 Mapa</p>	 <p>[Prusische Kreise] Wiesner 1829-1833 Mapa</p>	 <p>Post-Charte des Königreich Sachsen und der Güssefeld, Franz L. (Ludwig) , 1809 Mapa</p>
 <p>Umgebungskarte von Darmstadt Bechstatt, J. C. 1800-1819 Mapa</p>	 <p>Karte von dem Grossherzogthum Baden Gr. 1843 Mapa</p>	 <p>Prov. Schlesien Reg. Bez. 1. Breslau ca 1750-1850 Mapa</p>
 <p>Die Sächsische Schweiz Lehmann, Johann Georg , [mezi 1800 a 1811] Mapa</p>	 <p>Charte von dem Königreiche Westphalen Streit, Friedrich Wilhelm , 1809 Mapa</p>	 <p>Carte des routes de postes de l'Empire Français: Pachoux, J. J. 1809 Mapa</p>

Kramerius UK

- nové rozhraní Krameria bylo zveřejněno až relativně nedávno
- pro UK přináší řadu pozitivních funkcí
 - možnost napojení různých instancí Krameria do jednoho rozhraní (ÚKUK, I.LF, FSV)
 - významně lepší uživatelské prostředí (oproti předchozímu rozhraní)
 - minimální náročnost implementace

Hledat v d

- Digitalizace Univerzity Karlovy
- Digitální knihovna 1.LF UK
- Digitální knihovna FSV UK

pouze veřejné

NAVŠTÍVENÉ

NEJNOVĚJŠÍ

DOPORUČENÉ

**Andr. Siegm. Marggrafs
Directors und Chymici**
Marggraf, Andreas
1767

Kniha

**Češíček : humoristicko-
satyrický, illustrovaný**
1866

Noviny a časopisy

**Acta facultatis medicae
Pragensis**
[1900-1950?]

Kniha

**Tisk, noviny a novináři :
věstník**

**Inaugurace prvního
děkana Husovy**

**Ročenka Husovy
československé**

Výsledky: 1 - 25 / 25

Řazení: Nově přidané

Dostupnost

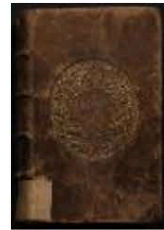
- ▼ pouze veřejně 24
- pouze neveřejně 1
- Vše 25**

Klíčové slovo

- ▼ Lékařské vědy. Lékařství 11
- Staré tisky 8
- Lékařství 6
- Anatomie člověka a srovnávací anatomie 5
- Anatomie 4
- Chemie 4
- [Zobrazit více](#)

Autor

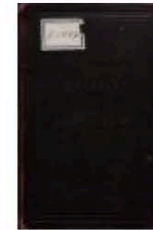
- ▼ Horbaczewski, Jan, 1854-1942 4
- Adachi, Buntaro 1
- Adachi, Buntaro, 1865-1945 1
- Arnold, Friedrich, 1803-1890 1
- Froriep, Robert , 1804-1861 1

LE SPECTACLE DE LA NATURE, OU ENTRETIENS

Pluche, Antoine, 1688-1761
1733

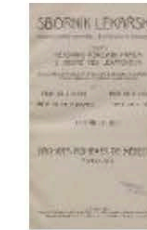
Kniha

Katalog des Lesemuseums des medicinischen

1888

Kniha

Sborník lékařský =: Archives bohémes de

Univerzita Karlova Lékařská
1908-2003

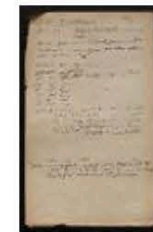
Noviny a časopisy

Fragment der Rede Ilg's gelegentlich der Eröffnung

Ilg, Johann Georg (1771-
1877

Kniha

Acta facultatis medicae Pragensis

[1900-1950?]

Kniha

Das Arteriensystem der Japaner

Kniha

Das Lymphgefäßsystem der Japaner

Kihara, Takusaburo
1953

Kniha

Sborník klinický: časopis pro pěstování vědy

1900-1907

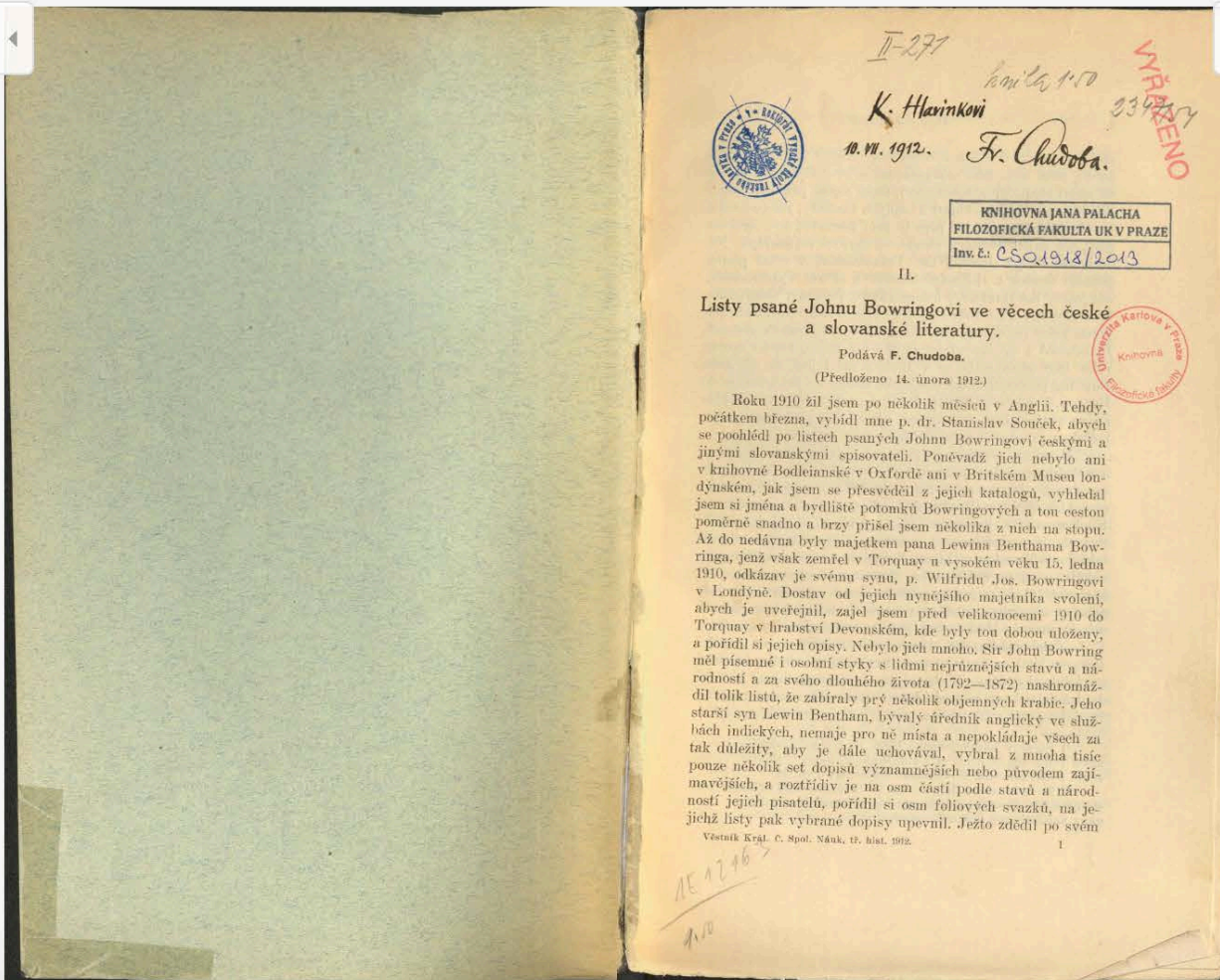
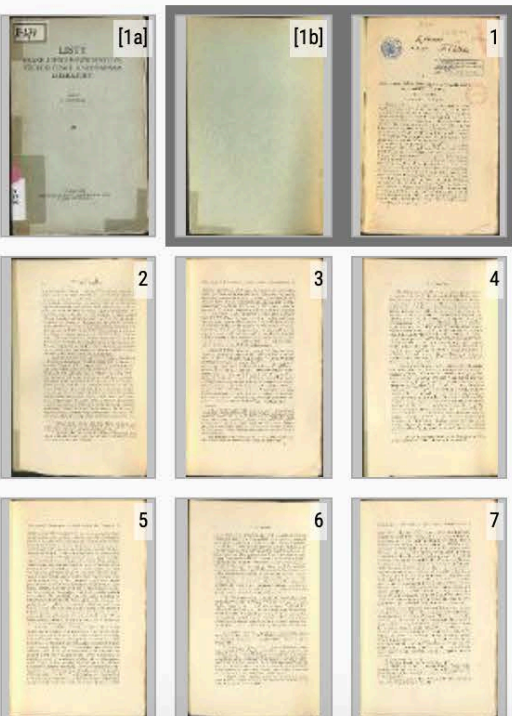
Noviny a časopisy

Das Venensystem der Japaner

Adachi, Buntaro, 1865-1945
1933

Kniha

Listy psané Johnu Bowringovi ve věcech české a slovanské literatury

Autor

[Chudoba, František](#)

Nakladatelské údaje

V Praze: Královská česká společnost nauk, 1912

Typ dokumentu

[Kniha](#)

Klíčová slova

[Literatura. Literární život](#)
[Česká literatura](#)
[Slovanské literatury](#)
[Překladatelská činnost](#)

Jazyk

[Čeština](#)

Rádi bychom...

- rádi bychom nabízeli užitečnou službu
 - fakultním knihovnám i uživatelům
- rádi bychom udělali z Krameria zdroj (meta)dat nejen pro koncového uživatele, ale i pro strojové zpracování
- rádi bychom data z Krameria používali i jinak
 - přístup k obrázkům prostřednictvím IIF
 - další zpracování OCR pomocí analýzy textu
 - zobrazení dokumentů jinde na webu (via API)
- rádi bychom viděli, že se Kramerius stane součástí digitální infrastruktury

Děkuji za pozornost!

Milan Janíček

milan.janicek (at) ruk.cuni.cz

UNIVERZITA KARLOVA
Ústřední knihovna Univerzity Karlovy